

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Філологічний факультет
Кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

Затверджено
на засіданні кафедри сходознавства
імені професора Ярослава Дашкевича
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28.08.2023 р.)

Завідувач кафедри _____ доц. Ольга МАКСИМІВ

Силабус з навчальної дисципліни
“Регіональні варіанти перської: дарі й таджицька ”

що викладається в межах ОПП «Близькосхідні студії: перська і турецька мови та літератури (переклад включно)» другого рівня вищої освіти для здобувачів спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.067 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська

**Силабус курсу “ Регіональні варіанти перської: дарі й таджицька ”
2023-2024 навчального року**

Назва курсу	Регіональні варіанти перської: дарі й таджицька
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	філологічний факультет, кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки 035 філологія 035.067 східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська
Викладачі курсу	Максимів Ольга Йосифівна, к. філол. н., доцент кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича
Контактна інформація викладачів	https://philology.lnu.edu.ua/employee/maksymiv-olha olha.maksymiv@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	в день проведення практичних
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/rehionalni-varianty-dari-i-tadzhytska
Інформація про курс	Курс «Регіональні варіанти перської: дарі й таджицька» – це вибіркова дисципліна зі спеціальності 035.067 східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська для студентів I курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», що викладається у третьому семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	У межах курсу “ Регіональні варіанти перської: дарі й таджицька ” заплановано вивчення основ діалектів перської мови, однієї з найбільш поширених мов Близького Сходу та Середньої Азії. Курс покликаний сформувати в студентів необхідну теоретичну та практичну базу для володіння усною та писемною формами сучасних перських діалектів. Студенти, зокрема, опанують базовий мовний (фонетичний, лексичний, граматичний) матеріал, необхідний для оволодіння дарі й таджицької.
Мета та цілі курсу	Метою курсу є розвиток техніки фонетично правильного читання та перекладу з використанням словника; а також орфографічно правильного письма; закладення та розвиток навичок ведення усної бесіди, що включає відпрацювання техніки постановки різних видів запитань та відповідей на них у межах окреслених програмою лексичних тем побутової тематики. Ціль – сформувати в студентів необхідну теоретичну основу для вільного володіння усними та писемними формами регіональних варіантів перської мови.

Література для вивчення дисципліни	1. Максимів О.Й. Вступ до фонетики сучасної літературної перської мови. Матеріали до практичного курсу. – Львів, 2007. 2. Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. 3. Маленька Т.Ф., Лучко І.М. Лінгвокраїнознавство Ірану. Збірник текстів та вправ. – К., 2008. 4. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. 5. رضامراد صحرايي ، مرضيه سادات اعتماداسلامي ،اکرم بيگم حاجي سيدرضايي ، ۱۳۹۸ شهناز احمدی قادر. چارچوب. – تهران 6. آموزش زبان فارسی (ازفا) ، کتاب یکم، دوره سطح مقدماتی. - تهران، ۱۳۸۲. 7. فارسی. یکم دبستان. - تهران، ۱۳۷۴. 8. تهران ، کانون زبان ایران ، – ۱۳۹۵ A مینا (۱) برای فارسی آنوزان سطح. 9. مهدی ضرغامیان. تند آموزش زبان فارسی. – تهران ، کانون زبان فارسی ایران، ۱۳۸۱. 9. دکتر حسن دوالفقاری، دکتر مهبد غفاری، دکتر بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدماتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. - ۱۶۷ص
Тривалість курсу	Семестр (2)
Обсяг курсу	120 годин, практичних занять – 48 годин, самостійна робота – 72 години.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент повинен знати: базовий мовний (фонетичний, лексичний, граматичний) матеріал, необхідний для оволодіння регіональними варіантами перської мови; Після завершення цього курсу студент повинен вміти: застосовувати набуті мовні та мовленнєві знання, уміння і навички для їх вдосконалення та розвитку.
Ключові слова	арабо-перська графіка, дарі, таджицька, лексикологія, граматики
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з перської мови і культури
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися	пояснювально-ілюстративний метод (лекція, пояснення, бесіда), демонстрування з використанням технічних засобів, методи стимулювання і мотивації навчання, частково-пошуковий метод, дослідницький метод, дискусія

під час викладання курсу	
Необхідне обладнання	Ноутбук, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Система оцінювання рівня навчальних досягнень ґрунтується на принципах ЄКТС. Підсумковий семестровий контроль передбачений у формі заліку через виставлення оцінки за результатами поточної успішності. Оцінювання поточної успішності проводиться за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів – 100. Бали за поточну успішність нараховуються так (подано максимальну кількість балів, яку може набрати студент): - практичні заняття і самостійна робота: 80% семестрової оцінки (виконання завдань на практичних заняттях, підготовка рефератів), максимальна кількість балів 80; - модульні контрольні роботи (тести): 20% семестрової оцінки, максимальна кількість балів 20. Модульна контрольна робота містить теоретичні питання і оцінюється за таким критеріями 20-19 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, демонструє самостійність виконання завдання; 18-15 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але без широкої аргументації в поясненнях, розкриває у цілому зміст поставленого завдання, демонструє самостійність, але в роботі допускаються несуттєві неточності; 14-12 балів – студент загалом володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань і самостійності; робота містить суттєві неточності; 11-1 балів – студент не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань; демонструє несамостійність у виконанні завдань. Практичні заняття оцінюються в 40 балів (5 балів за кожне заняття) 5 балів - здобувач в повному обсязі виконав завдання практичного заняття, відповідь повна, змістовна, логічна; 4 бали - здобувач в повному обсязі виконав завдання, але у відповіді допустив незначні помилки; 3-1 бали - здобувач виконав завдання частково, у відповіді допускає суттєві помилки; 0 балів – здобувач не виконав завдання. Виконання індивідуальних завдань оцінюється в 40 балів (10 балів за кожен реферат). 10 балів – тему реферату розкрито у повному обсязі, матеріал викладено логічно з відповідними висновками, здобувач показує глибокі знання з теми реферату, впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання під час захисту; 9-8 балів – тему реферату розкрито у повному обсязі з незначними помилками або неточностями, але в цілому матеріал викладено логічно з відповідними висновками, під час захисту здобувач показує знання з теми реферату, майже впевнено відповідає на поставлені запитання; 7-6 балів – тему реферату розкрито у повному обсязі з незначними помилками або неточностями, матеріал викладено здебільшого логічно, з нечітко сформульованими висновками, під час захисту здобувач виявляє невпевненість, показує слабкі знання з теми реферату, не завжди дає

	вичерпні відповіді на запитання; 0 балів – реферат не виконано взагалі, або тему реферату не розкрито, немає висновків або вони носять декларативний характер, під час захисту здобувач не може відповісти на жодне поставлене запитання з теми. Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що студенти відвідають усі заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.
Питання до заліку	Бали нараховуються на основі активності на практичних, індивідуальних завдань (самостійної роботи), модульних контрольних робіт
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма заняття, год	Література	Термін виконання
1	Тема 1. Перська мова серед інших мов світу. Арабо-перський алфавіт. Звукова система перської мови. Основні відмінності звукової системи дарі й таджицької.	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوالفقاری، دکتر مهید غفاری، دکتر بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدماتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. - ۱۶۷ص.	До практичного заняття
2	Приголосні звуки: дзвінки і глухі, тверді і м'які. Вимова приголосних звуків. Наголос.	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوالفقاری، دکتر مهید غفاری، دکتر بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدماتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. - ۱۶۷ص.	До практичного заняття
3	Привітання. Знайомство. Просте речення з іменним присудком.	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010.	До практичного заняття

			Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوالفقاری، دکتر مهبد غفاری، دکتر بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدماتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. - ۱۶۷ص	
4	Вказівні займенники – in, ān. Особові займенники. Відмінювання hast. Лексична тема: Як в тебе справи?	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوالفقاری، دکتر مهبد غفاری، دکتر بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدماتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. - ۱۶۷ص	До практичного заняття
5	Питальне речення з іменним присудком. Зв'язка у ролі самостійного присудка. Кількісні числівники від від 0 до 10. Лексична тема: Добрий ранок! Добрий вечір!	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوالفقاری، دکتر مهبد غفاری، دکتر بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدماتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. - ۱۶۷ص	До практичного заняття

6	Займенникові енклітики. Займенникові енклітики після слів, які закінчуються на голосний.	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوفقاری، دکتر مهید غفاری، دکتر بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدماتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. - ۱۶۷ص	До практичного заняття
7	Прийменники. Дні тижня. Кількісні числівники від 11 до 100. Лексична тема: Опис кімнати.	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوفقاری، دکتر مهید غفاری، دکتر بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدماتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. - ۱۶۷ص	До практичного заняття
8	Займенник har. Поєднання кількісних числівників з іменниками.	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوفقاری، دکتر مهید غفاری، دکتر بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره	До практичного заняття

			مقدمتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. ص ۱۶۷-.	
9	Поєднання займенника <i>har</i> з кількісними числівниками. Лексична тема: Скільки тобі років?	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوالفقاری، دکتر مهبد غفاری، دکتر بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدمتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. ص ۱۶۷-.	До практичного заняття
10	Речення з дієслівним присудком. Лексична тема: Представлення друга. Це Аманда, а то – Амір.	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوالفقاری، دکتر مهبد غفاری، دکتر بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدمتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. ص ۱۶۷-.	До практичного заняття
11	Теперішньо-майбутній час. Вживання форм теперішньо-майбутнього часу.	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوالفقاری، دکتر مهبد غفاری، دکتر	До практичного заняття

			بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدمتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. - ۱۶۷ص	
12	Теперішньо-майбутній час (продовження). Обставини часу. Післяйменник.	Практичне заняття, 4 год	Мазепова О.В. Перська мова: розмовний практикум. Навчальний посібник. – К., 2010. Ahmad Saffar Moqaddam. Spoken Persian. – Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies, 2016. – 212 p. دکتر حسن دوالفقاری، دکتر مهبد غفاری، بهروز محمودی بختیار. فارسی بیاموزیم! آموزش زبان فارسی. دوره مقدمتی. جلد اول. – تهران : سهامی عام، ۱۳۸۰. - ۱۶۷ص	До практичного заняття